

Udskriftsdato: 15. december 2025

2010/1 BSF 95 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om, at elselskaber, der lukker for strømmen til en husstand, skal underrette de sociale myndigheder

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om, at elselskaber, der lukker for strømmen til en husstand, skal underrette de sociale myndigheder

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, der sikrer, at et elselskab ikke lukker for strømmen til en husstand, før elselskabet har kontaktet de sociale myndigheder, og at disse har haft tilstrækkelig tid til at træffe de nødvendige foranstaltninger over for børn, enlige og ensomme ældre uden netværk, fattige og andre udsatte i husstanden.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en let revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 239 fra folketingsåret 2009-10. Se Folketingstidende 2009-10, A, B 239 som fremsat, side 1 ff.

Der findes i dag ingen lovgivning, men blot en vejledning fra Dansk Energi med »Vejledende retningslinjer for netvirksomheders regningsudsendelse og restanceinddrivelse«. Underretningspligten heri er baseret på den underretningspligt, der allerede er fastlagt i den sociale lovgivning, hvorefter enkeltpersoner har pligt til at underrette de sociale myndigheder, hvis de får kendskab til, at børn under 18 år lever under forhold, der bringer deres sundhed og udvikling i fare. Der er dog følgende problemer ved dette:

- Det har vist sig i praksis, at elselskaberne ikke altid følger denne vejledning.
- Myndighederne kan ikke sanktionere over for elselskaberne, når de ikke overholder denne vejledning.
- Ældre, pensionister, sindslidende og andre udsatte grupper kan også komme i klemme og bør derfor også omfattes af en sådan indberetningspligt.

Der foreligger i dag mulighed for, at en elforbruger kan klage til Ankenævnet på Energiområdet, hvis vedkommende ikke finder at være blevet behandlet retmæssigt af elselskabet. Denne mulighed vil dog for de udsatte grupper, som dette beslutningsforslag tager sigte på, i realiteten først foreligge, efter at elselskabet har lukket for strømmen, og herefter er det tvivlsomt, om disse reelt er i stand til at udnytte klagemuligheden endsige tage vare på sig selv, når der ikke er strøm i husstanden.

Klima- og energiministeren oplyste den 14. december 2009 i (2008-09) KOU alm. del – svar på spm. 5 følgende: »Ankenævnet på Energiområdet kan således ikke forhindre, at en lukning sker, men kan tage stilling til, om lukningen har været berettiget – og i benægtende fald, hvilke konsekvenser det skal have.«

Den daværende klima- og energiminister oplyste den 18. november 2009 i (2008-09) EPU alm. del – svar på spm. 139, at antallet af tilfælde, hvor danske elselskaber har benyttet muligheden for at lukke for leverancerne til kunden, har udviklet sig således:

- 2007: 12.249
- 2008: 15.641
- 2009: 12.994 (frem til 30/9 2009)

Det fremgår, at oplysningerne stammer fra Dansk Energi, som har indhentet oplysningerne fra elnetselskaberne. Dansk Energi har modtaget indberetninger fra 33 netselskaber, som tilsammen transporterer 59,4 pct. af elektriciteten. Det er Dansk Energis opfattelse, at tallene er repræsentative.

Forslagsstillerne anser det derfor for sandsynligt, at der blandt disse lukninger findes langt flere tilfælde, hvor de sociale myndigheder ikke er blevet orienteret, men burde have været det, end de tilfælde, der har været fremme i medierne. Derfor ønsker forslagsstillerne med dette beslutningsforslag at styrke det sociale sikkerhedsnet under børn, ensomme og enlige ældre uden netværk, fattige og andre, der ufrivilligt og uforvarende kan lide overlast af, at strømmen til husstanden afbrydes.

En af de sager, der har været omtalt i Kalundborg Folkeblad, Holbæk Amts Venstreblad og på Nordvestnyt.dk forrige vinter, den 2. februar 2010, omhandler en familie fra Mørkøv, hvor elselskabet SEAS-NVE lukkede for strømmen til husstanden, på trods af at SEAS-NVE blev gjort bekendt med, at den omfattede børn, og uden at selskabet kontaktede kommunen, som elnetselskabernes retningslinjer foreskriver. I følge SEAS-NVE er spillereglerne imidlertid overholdt i sagen fra Mørkøv. SEAS-NVE siger i forbindelse med denne sag, at småbørnsfamilier ikke er fredede, når det handler om at få lukket for strømmen, og at selskabet kan – men ikke nødvendigvis skal – vælge at kontakte kommunen, når der lukkes for strømmen til småbørnsfamilier.

I en sag fra august 2009 fik en familie fra Bisserup med mindreårige børn lukket for strømmen i en uge på grund en tvist om efterregulering af husstandens elforbrug, indtil Ankenævnet på Energiområdet gik ind i sagen. Denne sag vedrører også SEAS-NVE. Men problemet begrænser sig ikke til SEAS-NVE. I 2009 levede en kunde hos Syd Energi i Glejbjerg ved Holsted et halvt år uden strøm, da der var uenighed mellem kunden og Syd Energi om, hvorvidt elmåleren fungerede korrekt, da kunden havde modtaget en elregning for et forbrug på 12.000 kWh på 1 år. Ifølge Elsparafonden bruger en dansker i gennemsnit 1.423 kWh om året.

Når et elseskab lukker for strømmen, påvirker det alt i husstanden i forhold til daglige fornødenheder som madlavning, personlig hygiejne, og i nogle tilfælde også adgangen til vand og opvarmning. I et tragisk eksempel fra Bærum Kommune i Norge fra november 2009 frøs en ældre mand ihjel, da elseskabet afbrød strømmen til hans hus uden at have været i kontakt med manden. Herudover har der været sager fremme fra Dannemare på Lolland og om en familie i Høve i Odsherred. Sagen fra Odsherred handler om en ubetalt elregning på 3.000 kr., der resulterede i, at en husstand med to børn på henholdsvis 1 og 5 år ikke havde strøm i over en måned.

SEAS-NVE's økonomidirektør, Ole Hillebrandt, har til DR den 3. september 2009 udtalt: »Når vi kommer ud og lukker for strømmen, sker det ofte i dagtimerne, hvor kunden ikke er hjemme. Så lukker vi for strømmen udefra, og det er jo ikke altid til at se udefra, om der er børn eller ej.« Dermed erkender elseskabet altså ikke at følge den vejledning, som burde sikre mod disse triste sager.

Denne udtalelse sammenholdt med SEAS-NVE's udtalelse i forbindelse med ovennævnte sag fra Mørkøv viser, at Dansk Energis »Vejledende retningslinjer for netvirksomheders regningsudsendelse og restanceinddrivelse« ikke overholdes og dermed ikke har den tilsigtede effekt. Derfor må der nu lovgivning til, så børn, udsatte ældre, fattige og andre udsatte grupper sikres mod et så voldsomt overgreb, som det er at få lukket for strømmen, uden at de sociale myndigheder er blevet informeret herom.

I svar af 21. januar 2010 på spørgsmål nr. S 785 oplyste den daværende indenrigs- og socialminister: »Det ligger mig meget på sinde, at udsatte børn og unge får den hjælp og støtte, som de har behov for. En væsentlig forudsætning for dette er, at kommunerne bliver opmærksomme på de børn og unge i kommunen, som har behov for støtte. Derfor er det vigtigt, at de sociale myndigheder modtager relevante oplysninger, når der er bekymring for et eller flere børn – uanset baggrunden for denne bekymring«.

Forslagsstillerne er enige med ministeren i denne betragtning og stiller derfor forslag om, at dette – som ligger ministeren meget på sinde – sikres gennem lovgivning, da Dansk Energis »Vejledende retningslinjer for netvirksomheders regningsudsendelse og restanceinddrivelse« har vist sig ikke at blive overholdt i praksis.

Både den tidligere klima- og energiminister og den nuværende klima- og energiminister henviser også i deres besvarelser af udvalsspørgsmål til denne vejledning, jf. (2008-09) KOU alm. del – svar på spm. 182 og (2009-10) KOU alm. del – svar på spm. 5. Dette er med til at styrke forslagsstillernes opfattelse af, at denne vejledning er central i elseskabernes underretningspligt til de sociale myndigheder, og at det er et problem, at vejledningen ikke overholdes i praksis. Derfor er det helt afgørende, at underretningspligten sikres i lovgivningen, som det foreslås med dette beslutningsforslag.

I 2009 blev 3.391 husstande sat på gaden. Og i 1. halvår af 2010 drejede det sig om 2.338 husstande. Der er en overrepræsentation af kontanthjælpsmodtagere i disse udsættelsessager. Derfor vedtog Folketinget i 2009, at boligselskaberne skal orientere kommunen, når en familie eller en borger ikke har betalt husleje, inden sagen sendes til fogedretten. Regeringen lagde dengang vægt på, at dette var redskabet til at forebygge, at folk blev sat på gaden.

Ligesom manglende betaling af husleje er en indikation på, at familien eller borgeren har brug for hjælp, er manglende betaling af en elregning og en forestående lukning af strømmen til husstanden en sådan indikation. Derfor bør manglende betaling af el også være noget, kommunen skal handle på efter samme principper som ubetalt husleje. Derfor skal kommunen orienteres. Ligesom ingen børnefamilier skal være på gaden uden tag over hovedet, skal de heller ikke være uden el i deres husstand i dagens rige Danmark.

Skriftlig fremsættelse

Meta Fuglsang (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om, at elselskaber, der lukker for strømmen til en husstand, skal underrette de sociale myndigheder.

(Beslutningsforslag nr. B 95)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.